

[Undervisningsministeren.]

og Fremtidsmuligheder for det nuværende kongelige Teater med dets mange Henseender dygtige Personale. Har man set en Del scenisk Kunst i Udlandet, baade Skuespilkunst, Opera og Ballet, vender man ofte hjem og er tilfreds med den danske Kunst og dens Udøvere. Man kan se glimrende Ting derude, russisk Iscenesættelse, som vi ikke kan lave Mage til, jeg har set Opera sat i Scene i Leningrad, eller Petrograd, som det hed den Gang, som vi ikke kan komme paa Højde med — de er Djævle dertil, Russerne, men saa kan de til Gengæld heller ikke stort andet. Har man derimod set Balletter i Paris, siger man: Hvor er den danske Ballet dog vidunderlig! Jeg tror altsaa, at Holbergs og Oehlenschlägers, Bournonvilles, Heises og Carl Nielsens Scene har en Fremtid og bør have en Fremtid, ogsaa som Statsscene, som nationalt Teater her i Landet.

Det, jeg foreslaar her, er en praktisk Nyordning, som jeg haaber vil gaa hurtigt og let igennem Rigsdagen. Det haster jo for saa vidt, men jeg har ikke kunnet fremskynde Sagen meget mere, end jeg har gjort, og det kunde jo heller ikke nytte at forelægge den midt under Finanslovbehandlingen; nu først kan man vel have Forhaabning om, at den kommer til Behandling i en forholdsvis nær Fremtid. Det haster i Virkeligheden, for Teatret maa være paa det rene med, hvorledes Administrationen og Ordningen skal være, naar om forholdsvis kort Tid, næste September-Oktober, Dobbeltscenen træder i Kraft. Der er i Virkeligheden slet ingen Tid at spille. Jeg beder derfor den høje Rigsdag om at fremme Lovforslaget med den størst mulige Energi.

Med denne praktiske Nyordning følger da, tror jeg, en Appel til Teatret, til dets Ledelse og til Personalet, fra den udvortes set mindste til den udvortes set største, om nu at benytte denne Prøvetid paa 5 Aar til at sætte al Energi ind paa, at nu skal det gaa, og ogsaa en Appel til Publikum og til Presse. For Resten tror jeg, at meget af det Hakkeri paa det kongelige Teater, der har været fra Københavnernes Side, i Virkeligheden dækker over gammel Kærlighed, men Københavnerne holder ikke meget af at lægge deres Følelser for Dagen, de holder mere af at drille og smaahakke; i Virkeligheden eksisterer der i det københavnske Publikum og i en stor Del af det danske Publikum over-

hovedet megen Kærlighed til det kongelige Teater med dets glørværdige Traditioner.

Fremtidig vil Undervisningsministeren da ikke egentlig kunne kaldes Teaterminister. Han vil ikke faa nogen Ret eller Pligt til at blande sig i Teatrets indre Forhold, i økonomiske Anliggender, i Ansættelser og Afskedigelser, undtagen hvor det gælder pensionsberettigede Stillinger, hvor hans Samtykke skal indhentes i hvert enkelt Tilfælde. Men dermed forsvinder ikke Ministerens parlamentariske Ansvar overfor Rigsdagen og Befolkningen med Hensigt paa, at denne Lov skal holdes efter sine Ord og efter sin Aand. Det bliver hans Pligt ogsaa i Fremtiden med aarvaagent Tilsyn at følge Teatret. Han faar Ret til, hvis den kunstneriske Standard ikke hævdes, at sige Ordningen op, han faar Ret til i visse Tilfælde, hvis der ikke administreres økonomisk, at bringe hele Ordningen til Ophør, han faar *Pligt* til i visse Tilfælde, hvis Grundkapitalen sættes saaledes ned, at hele denne Ordning med det fast begrænsede Statstilskud, som er Lovforslagets Hovedformaal, ikke kan holde, rettidig at sige stop.

Jeg tror, jeg hermed i det væsentlige har gjort Rede for Lovforslaget. Der er selvfølgelig mange Enkeltheder, men de vil jo kunne komme til Drøftelse under første Behandling og i Udvalget. Lovforslaget ledsages foruden af det Bilag, jeg nævnte før, med Statistikken over Teatrets økonomiske Forhold siden Teaterloven af 1911, af 2 Bilag. Lovforslaget er søgt affattet saa kort, saa klart overskueligt som vel muligt og indeholder ikke mere, end Lovforslaget *maa* indeholde. En Del Detailbestemmelser er henvist til 2 Dokumenter, der findes som Bilag 1 og Bilag 2. Det ene Dokument er Udkast til Vedtægter for den nye Institution „Dobbeltscenen“; der træffes her en Række mere detaljerede Bestemmelser. Det andet Dokument, Bilag 2, er Udkast til Kontrakt med „Dobbeltscenen“. Hvis det høje Ting og den høje Rigsdag gennemfører dette Lovforslag nogenlunde uforandret, vil Tiden jo være til at indlede de Forhandlinger eller afslutte de Forhandlinger, som maa føres med Institutionen og med Teaterchefen. Under dette kan der selvfølgelig ændres ved Enkeltheder, ikke ved Loven, indenfor Lovens Ramme maa ogsaa Vedtægterne for Dobbeltscenen og Kontrakten være affattet, men om Enkeltheder kan der naturligvis forhandles. Om Enkeltheder af ikke-principiel Betydning er jeg ogsaa villig til